

خیلی سبز!

عنوان و نام پدیدآور: آموزش شگفت‌انگیز فارسی ۱ - پایه دهم نام کتاب: آموزش شگفت‌انگیز فارسی ۱ - پایه دهم
شیرزادی، شاهین ناشر: خیلی سبز

مشخصات نشر: تهران، خیلی سبز، ۱۳۹۵ مؤلف: شاهین شیرزادی

مشخصات ظاهری: ۱۴۵ ص. مصور، جدول ۲۲×۲۹ س.م. مشاور علمی: دکتر ابوالفضل غلامی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۱۲-۱۷۲-۹ ویراستاران علمی: مهدی کرانی - سعیده ثابتی‌رضویان

وضعيت فهرست‌نویسي: فبيا تصويرساز جلد، ثنا حسين پور

موضوع: ادبیات فارسی - راهنمای آموزشی (متوسطه). گرافیست متن و جلد: محمدصادق صارمی
موضوع: ادبیات - سی - پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه). گرافیست همکار: محمدرضا نوروزیان
ماره کتابشناسی ملی: ۳۷۸۳۰۲۸ صفحه‌آرایی: هانیه سلطانی

لیتوگرافی: پروین

چاپخانه: ندای ایران

نوبت چاپ: اول - ۹۵

تیراز: ۳۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱ (۶۳۵۶۳)

صندوق پستی: ۸۱۷۷ - ۱۴۱۵۵

SMS: ۳۰۰۰۶۲ - ۳

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی، جزو و حتی دست‌نویس ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

راستی تا یادم نرفته

اگر در مورد این کتاب سوال، پیشنهاد و یا انتقادی دارید خوشحال می‌شویم آن‌ها را به ما هم بگویید.

www.kheilisabz.com

kheilisabzpub

kheilisabz

مقدمه‌نماش

امروز ۲۷ شهریورما ۱۳۹۵ شمسی است.

روز شعر و ادب خارسی، روز بزرگداشت محمدحسین شهریار و روزی که مقدمه اولین آموزش شگفت‌انگیز ادبیات دارد نوشته می‌شود!

به پاس شیرینی که از زیده‌زارس در زندگی‌مان هست و لذتی که از هموطن‌بودن با حافظ و سعدی و مولوی بردهیم و عشقی که با شعر و موسیقی ایرانی کریم لدت ملاغفی که از آن خواهیم برد.
خودتان را و زبان فارسی را و استاد شیریا، شق است!

شهریار و فریدون مشیری در جوانی

مقدمه مؤلف

بچه خیلی سربه‌های بودم. از همان اولش همین‌طوری بود؛ از همان کلاس اول دبستان. امکان نداشت در کلاس درس حواس می‌دیگری نباشد. هر چه هم گذشت، سربه‌ها بودن من بیشتر شد. حواس مم جمع درس نمی‌شد. چیزهای دیگری بود که می‌خواستم از آن‌ها سر در بیاورم. مثلاً این‌که توی این دنیای به این بزرگی، من به این کوچکی قرار است چه کار کنم؟ هیچ کس دیگری هست یا بوده که دنیا را مثل من بفهمد (یا نفهمد)؟ مثل من حس کند؟ مثل من ببیند؟ یاد نمی‌آید چه طور با ادبیات آشنا شدم. کی بود که پایم به این دنیای تازه باز شد. کی بود که فهمیدم هر چیزی در این دنیا یک کلمه است؛ از هر چیزی خوشت نیامد می‌توانی خطش بزنی و کلمه‌ای را که دوست داری به جایش بنویسی. کی بود که فهمیدم آدم‌های دیگری هم دنیا را همین‌طوری فهمیده‌اند و با کلمات زندگی کرده‌اند نه با چیزها. با آدم‌های سربه‌های دیگر آشنا شدم. دیدم هر عصری تا دلت بخواهد آدم‌های سره‌ها داشته است. از سربه‌هواهای دوست‌داشتنی قدیم مثل فردوسی، سعدی، حافظ، مولانا بگیر تا نیما و هدایت و فروغ و ... یدم اگر بخواهی دنیا را بفهمی، دو راه بیشتر نداری؛ یا باید مثل نیوتن و گالیله دنیا را با عدد بفهمی یا مثل همین آدمی حواس‌پرت باکلمه. عدد دقیق تر است اما مثل کلمه‌گوشت و خون ندارد. نمی‌شود بهش دست زد. دیدنی نیست. لمس نمی‌سود. صلاحداد آزار کلام بود نه عدد!

این‌ها را گفتم که بگوییم ما حواس‌پرتهای ... دلیل ما قشنگ‌تر از دنیای بقیه است. بیشتر زندگی می‌کنیم چون زندگی‌مان را با هم شریک می‌شویم. چون با کلمات هم ... نه ... سریم.

حتماً از بچگی همه بهت گفته‌اند که حواس‌ت را جمی کن. پنهان شاید من اولین نفری باشم که می‌گویم: اصلاً لازم نیست حواس‌ت را جمع کنی! کنکور را با حواس‌ت جمع بده؛ با حواس‌پرتهای ... دلیل شاید یک زمانی کنکور هم فهمید که حواس‌پرتهای ... دلیل از در دیگری وارد دانشگاه کند. متأسفانه هنوز فهمیده اساتید همی، که کنکورت را دادی به دنیای حواس‌پرتهای ... سری بزن! معلم حواس‌پرتهای که این کتاب را نوشته، موقع نوشتن سعی درده ... حواس‌ش را جمع کند تا کتابش به درد کنکور تان بخورد؛ اما حتی همین حالا هم که دارد این مقدمه را می‌نویسد، حواس‌ش برت شده ... دارد به دو تا آدم فوق العاده فکر می‌کند؛ «جواب فاتحی» و «ذوق‌الفارسی‌پرست». دو تا معلم حواس‌پرتهای ... ایشان اشتباهی به دنیای کلمه‌ها باز نشده. حافظ گفته: «راهی سرت راه عشق، که هیچ‌ش کناره نیست» برای همین: «به راه عشق ... بی ... میل راه قدم» (دلیل یعنی راهنما). این دو نفر، سال‌ها پیش از این، توی مدرسه‌ای در مشهد، برای من دلیل راه بوده‌اند. این ... را بایه یاد آوردن کلاس این دو نفر سر کلاس رفتند و سعی کردند شیوه‌شان باشم؛ بتوانم همه شاگرد‌هایم، حتی آن‌هایی را نه کنم ... را نمی‌فهمند دوست داشته باشم. سعی کنم به بچه‌ها نشان دهم که ادبیات یک درس نیست؛ ادبیات یعنی حواس‌پرتهای ... و راموش، کردن و خاطره‌بازی با کلمات. این کتاب و هر کتاب را به پیشگاه این دو استاد گرانقدر تقدیم می‌کنم.

آخر از همه می‌ماند چند تا تشکر ناقابل؛ از بچه‌ها و بزرگ‌های خیلی سبز! از ایمان سلیمان زاده عزیز که دوستی با او ارمنان نوشتن ادبیات دهم بود. از همکاران باسوان و دانشمند، خانم‌ها و آقایان دکتر کورش بقایی، دکتر ابوالفضل غلامی، سحر پذیره، مهدی کرانی و سعیده ثابتی که اشتباهات و اشکالات کارم را به من یادآور شدند. از دکترین شریفین، برادران نصری (کمیل جان و ابوذر خان)، مدیران خوب خیلی سبز که سهمشان در فراهم‌آمدن این کتاب واضح و مبرهن است؛ و از خانم ملک‌پور که بدقولی‌های فراوان مر را با صبر ایوب و روی گشاده تحمل کردند. از همه این دوستان ممنونم.

فهرست

فصل ۵: ادبیات انقلاب اسلامی

درس دهم: دریادلان صفشکن

گنج حکمت: یک گام، فراتر

درس یازدهم: خاک آزادگان

روان خوانی: شیرزنان ایران

تست‌های فصل پنجم

پاسخ تست‌های فصل پنجم

فصل ۶: ادبیات حماسی

درس دوازدهم: رستم و اشکبوس

گنج حکمت: جاه و چاه

درس سیزدهم: گردآفرید

شعرخوانی: دلیران و مردان ایران‌زمین

تست‌های فصل ششم

پاسخ تست‌های فصل ششم

فصل ۷: ادبیات داستانی

درس چهاردهم: طوطی و بقال

گنج حکمت: کوزه

درس شانزدهم: خیر و شر

روان خودی: طزاران

تست‌های صاحبتیم

پاسخ تست‌های فصل هفتم

فصل ۸: ادبیات جهان

درس هفدهم: سپیده‌هدم

گنج حکمت: مزار شاعر

درس هجدهم: عظمت نگاه

روان خوانی: بینوایان

نیایش: ای خدا

تست‌های فصل هشتم

پاسخ تست‌های فصل هشتم

۷

ستایش: به نام کردگار

فصل ۱: ادبیات تعلیمی

درس یکم: چشمه و سنگ

گنج حکمت: خلاصه دانش‌ها

درس دوم: از آموختن، ننگ مدار

روان خوانی: خسرو

تست‌های فصل یکم

پاسخ تست‌های فصل یکم

فصل ۲: ادبیات سفر و زندگی

درس سوم: سفر به بصره

گنج حکمت: گرگ و سگ

درس پنجم: کلاس نقاشی

روان خوانی: پیرمرد چشم ما بود

تست‌های فصل دوم

پاسخ تست‌های فصل دوم

فصل ۳: ادبیات غنایی

درس ششم: مهر و وفا

گنج حکمت: حقه راز

درس هفتم: جمال و کمال

شعرخوانی: بوی گل و ریحان‌ها

تست‌های فصل سوم

پاسخ تست‌های فصل سوم

فصل ۴: ادبیات پایداری

درس هشتم: در سایه‌سار نخل ولايت

گنج حکمت: دیوار عدل

درس نهم: غرش شیران

شعرخوانی: باز این چه شورش است؟

تست‌های فصل چهارم

پاسخ تست‌های فصل چهارم

۱۰

۱۴

۱۵

۱۷

۲۳

۲۶

۲۹

۳۲

۳۳

۴۰

۴۲

۴۴

۴۶

۴۸

۵۱

۵۳

۵۶

۵۸

۶۲

۶۳

۶۵

۶۷

۶۹